

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van GO! middenschool De Veerman te HAMME

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	43406
Instelling	GO! middenschool De Veerman
Directeur	Beatrijs VAN GELDEREN
Adres	Loystraat 70 - 9220 HAMME
Telefoon	052-49.99.70
Fax	052-48.11.01
E-mail	ms.hamme@g-o.be
Website	http://www.deveerman.be/
Bestuur van de instelling	GO! scholengroep Schelde-Dender-Durme
Adres	Zuidlaan 3 - 9200 DENDERMONDE
Scholengemeenschap	SG Dendermonde-Hamme
Adres	Begijnhoflaan 1 - 9200 DENDERMONDE
CLB	GO! CLB Dendermonde
Adres	Grote Markt 25 - 9200 DENDERMONDE
Dagen van het opvolgingsbezoek	28-11-2014
Einddatum van het opvolgingsbezoek	28-11-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	28-11-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Martine ZAMAN
Teamleden	Vinciane VANDERHEYDE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN).....	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Frans in de A-stroom (Leerplan 2010/002)	4
3.2 Frans in de B-stroom (Leerplan 2010/019).....	5
3.3 Frans in tso tweede graad Handel-talen (Leerplan 2012/025)	6
3.4 Techniek in de eerste graad in het eerste leerjaar B (Leerplan 2010/018)	7
3.5 Verzorgingstechnieken en voeding in het beroepenveld Verzorging-voeding van het beroepsvoorbereidend leerjaar (Leerplan 2008/014)	8
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	9

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 20-09-2014 tot 23-09-2014 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01-11-2014 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geredieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	Frans	
Graad 1 B	Frans, techniek	
Graad 1 Handel	Frans	
Graad 1 Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding	Frans	verzorgingstechnieken, voeding
Graad 1 Latijn	Frans	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans	
Graad 2 TSO Handel-talen	Frans	Frans

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Frans in de A-stroom (Leerplan 2010/002)

Voldoet

Bij de vorige doorlichting werd een voldoet niet uitgesproken omwille van hiaten in de leerplanrealisatie voor spreek- en schrijfvaardigheid en een onvoldoende representatieve evaluatie. De tekorten werden weggewerkt. Ook de andere punten voor verbetering vatbaar werden bijgestuurd. Het aanbod aan onderwijsdoelen voldoet. De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerplandoelen zijn bereikt door de leerlingen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vakgroep werkt planmatig aan het realiseren van de leerplandoelen zowel in de methodeklas als in de traditionele klas. Tekstsoorten worden nu voldoende gevarieerd voor de receptieve vaardigheden. Er is veel aandacht voor spreekvaardigheid en mondelinge interactie. Voor de schrijfvaardigheid maken de leerlingen veel oefeningen. Het werken met een portfolio en via projecten verhoogt het gehalte aan authentieke communicatie en ook de motivatie van de leerlingen. De leerlingen leren om gericht leerstrategieën aan te wenden bij het uitvoeren van de taaltaken.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Alle doelen worden evenwichtig en op het juiste verwerkingsniveau beoordeeld. De vaardigheden worden nu ook genoeg tijdens het schooljaar geëvalueerd. Dankzij de kwaliteitsvolle feedback en opvolging van de resultaten voor de toetsen en taken doorlopen de leerlingen een intensief leerproces. Via scorewijzers met criteria wordt gestreefd naar een meer transparante en objectieve evaluatie en naar een meer gerichte feedback voor de leerlingen.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Het leren leren vormt een belangrijk onderdeel van de onderwijsaanpak voor Frans. De nood aan differentiatie en gerichte remediëring werd gelenigd doordat de school een flexklas heeft ingevoerd. Leerlingen werken onder de begeleiding van twee leraren tijdens twee opeenvolgende uren aan een van hun vakken volgens hun noden aan oefening. Tijdens deze uren worden leerlingen met tekorten of leermoeilijkheden ook uit de klas gehaald en bijgewerkt.

Uitrusting <i>ICT Inzet uitrusting Leermiddelen</i>	De lessen gaan door in een goed uitgerust lokaal met multimedia. Het taalonderwijs wordt ondersteund door het gebruik van ICT o.a. voor extra oefeningen bij de remediëring, voor visuele ondersteuning van de lessen en voor opzoekwerk door de leerlingen.
---	--

Deskundigheidsbevordering <i>Beginsituatieanalyse Overleg Vorming</i>	De vakgroep heeft de hulp ingeroepen van de pedagogische begeleidingsdienst om de tekorten vastgesteld n.a.v. de doorlichting bij te sturen. Via regelmatig overleg en intervisie werken de leraren samen aan de inhoudelijke optimalisering van de onderwijspraktijk. Er werden leerlijnen uitgewerkt om de verticale samenhang te bewaken. De vakgroepleden hebben positieve inspanningen geleverd om nascholingen te volgen en de geleerde inhoud te multipliceren. Er zijn duidelijke sporen in de onderwijspraktijk van de implementatie van de nieuwe verworven inzichten.
---	--

3.2 Frans in de B-stroom (Leerplan 2010/019)

Voldoet

De vorige doorlichting werd besloten met een voldoet niet omwille van de vele hiaten in het aanbod aan doelen, de onvolledige evaluatie en het bijna volledig ontbreken van leerbegeleiding. De tekorten werden weggewerkt. Het aanbod aan onderwijsdoelen voldoet. De evaluatiepraktijk is representatief voor de leerplanrealisatie. De leerlingen worden voldoende begeleid bij het leerproces.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid Evenwicht Beheersingsniveau Samenhang</i>	Via een degelijke planning wordt het aanbod aan leerplandoelen bewaakt. Voor alle vaardigheden komen de taaltaken voldoende aan bod. Leerlingen komen in contact met authentieke gebruikscontexten bijv. in het kader van de uitstap naar een Franse boerderij.
---	---

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht Volledigheid Beheersingsniveau Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk is representatief voor de na te streven doelen. Ze laat voldoende toe om leerlingen feedback te geven over het leerproces en om te voorzien in aangepaste remediëring.
---	---

Leerbegeleiding <i>Preventief Curatief</i>	Leerlingen worden goed begeleid. Er is veel aandacht voor structuur en motiverende werkvormen. De kleine klasgroepen laten binnenklasdifferentiatie toe. De leraar staat in voor het remediëren van leerlingen. Vakattitudes vormen een belangrijk onderdeel van de aanpak. Er moet evenwel over gewaakt worden dat de verwachtingen t.o.v. de leerlingen hoog genoeg zijn.
--	---

Uitrusting <i>ICT Inzet uitrusting Leermiddelen</i>	De uitrusting voldoet.
---	------------------------

Deskundigheidsbevordering <i>Beginsituatieanalyse Overleg Vorming</i>	Via intensief overleg met de vakgroep en met de pedagogische begeleider en via het volgen van nascholingen slaagt de nieuw aangeworven leraar erin om zich de didactiek van het vreemde talenonderwijs eigen te maken. Het kennisniveau van de Franse taal moet evenwel worden bewaakt.
---	---

3.3 Frans in tso tweede graad Handel-talen (Leerplan 2012/025)

Voldoet

Bij de vorige doorlichting werd een tekort vastgesteld voor de realisatie en evaluatie van de leerplandoelstellingen voor spreek- en schrijfvaardigheid en voor mondelinge interactie. De studieresultaten en het taalvaardigheidsniveau voor Frans waren erg zwak. De tekorten werden weggewerkt. Ook de andere opmerkingen in het doorlichtingsverslag werden aangepakt. Het aanbod aan onderwijsdoelen voldoet. De evaluatiepraktijk is representatief voor de leerplandoelstellingen. De studieresultaten voldoen maar blijven veeleer zwak.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vakgroep heeft planmatig gewerkt om de nieuwe leerplannen te implementeren en nu alle doelen aan te bieden aan de leerlingen. Het aanbod aan grammatica en woordenschat gebeurt volledig geïntegreerd in communicatieve contexten. Voor de receptieve vaardigheden worden de tekstsoorten nu voldoende gevarieerd. De leerlingen oefenen frequent de mondelinge interactie. Ook de spreek- en schrijfvaardigheidsoefeningen bestrijken de leerplandoelstellingen. Het inoefenen van de taaltaken in een zakelijke context voldoet voor de meeste vaardigheden. Bij de schrijfvaardigheid blijft de aandacht voor de zakelijke component evenwel beperkt.

De culturele component van het leerplan (ET 7, 15 en 36) komt aan bod in de lessen. Leerlingen leren cultuurelementen herkennen en ontwikkelen een positieve attitude t.o.v. de cultuur van de regio's waar de vreemde taal wordt gesproken.

De aandacht voor leerstrategieën en motivatie van de leerlingen is een voorbeeld van goede praktijk. Leerlingen werken met stappenplannen voor lezen, luisteren, spreken en schrijven. Voorgestructureerde schema's helpen hen bij het begrijpen van luister- en leesteksten. Leerlingen werken verder vanuit modellen om de schrijfp opdrachten uit te voeren en gebruiken ook naslagwerken. Via een voortgangsportfolio worden de leerlingen gestimuleerd om over hun prestaties en progressie te reflecteren. Er is verder veel aandacht voor het zelfstandig werken aan taalvaardigheidsverwerving. Leerlingen maken een taalvaardigheidsportfolio aan en presenteren dit op het mondelinge examen.

De leerlingresultaten voldoen voor de meeste leerlingen maar zijn veeleer zwak. Dit wijst op een vrij laag studiepeil.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De evaluatie is representatief voor de leerplandoelstellingen. De beoordeling van de vaardigheden wordt evenwichtig gespreid over het hele jaar. De evaluatie is transparant. Leerlingen weten wat ze moeten kennen en kunnen. De puntenverdeling is overwegend duidelijk. De formatieve dimensie van de evaluatie valt op. Ze wordt aangewend ter ondersteuning van het leerproces. Evaluatiebeurten geven systematisch aanleiding tot feedback en leerlingen verbeteren de fouten. Leerlingen worden aangespoord tot reflectie over de mogelijke oorzaken van het wel of niet behalen van goede resultaten n.a.v. toetsen.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De lessen gaan door in een goed uitgerust lokaal met multimedia. Het taalonderwijs wordt ondersteund door het gebruik van ICT o.a. voor extra oefeningen bij de remediëring, voor visuele ondersteuning van de lessen en voor opzoekwerk door de leerlingen.

Deskundigheidsbevordering <i>Beginsituatieanalyse</i> <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De vakgroep heeft de hulp ingeroepen van de pedagogische begeleidingsdienst om de tekorten vastgesteld n.a.v. de doorlichting bij te sturen. Via regelmatig overleg en intervisie werken de leraren samen aan de inhoudelijke optimalisering van de onderwijspraktijk. Er werden leerlijnen uitgewerkt om de verticale samenhang te bewaken. De vakgroepleden hebben positieve inspanningen geleverd om nascholingen te volgen en de geleerde inhoud te multipliceren. Er zijn duidelijke sporen in de onderwijspraktijk van de implementatie van de nieuwe verworven inzichten.
---	--

3.4 Techniek in de eerste graad in het eerste leerjaar B (Leerplan 2010/018)

Voldoet

De ontwikkelingsdoelen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate nagestreefd. De infrastructuur en uitrusting ondersteunen het onderwijsaanbod. De leerlingenevaluatie dekt nagenoeg de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De ontwikkelingsdoelen en leerplandoelstellingen werden in onvoldoende mate nagestreefd. Binnen de zes lestijden van de basisvorming gaf de jaarplanning de verdeling weer van vier projecten binnen de verkenningsgebieden bouw, elektriciteit, ICT en voeding, terwijl de ontwikkelingsdoelen en het leerplan minimaal vijf verkenningsgebieden opleggen. De lessen werden niet systematisch benaderd vanuit de kerncomponenten en dimensies die in hun onderlinge samenhang en wisselwerking de kern uitmaken van het technisch geletterd zijn. De leerplandoelstellingen worden momenteel nagestreefd met een selectie van techniekprojecten die zich situeren binnen de ruimte van de verplichte en de zelfgekozen verkenningsgebieden. In de techniekprojecten worden de kerncomponenten (technisch systeem, technisch proces, keuzes en hulpmiddelen) en de drie dimensies (begrijpen, hanteren en duiden) voldoende doeltreffend uitgewerkt en met elkaar verbonden. Conform de richtlijnen van het leerplan ligt de nadruk nu voldoende op de dimensie 'hanteren'.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het leslokaal straalde geen technologisch karakter uit waar didactische middelen en informatiepanelen de wereld van de techniek illustreren. Ongeacht de aanwezigheid van een technieklokaal en ICT-voorzieningen in de school, werden ze niet structureel ingezet en werden kansen gemist om het realiteitsgerichte karakter van de lessen te verhogen en een krachtige leeromgeving te creëren. Het technieklokaal is momenteel behoorlijk uitgerust en vakgericht aangekleed. De vakgroep beschikt tevens over voldoende middelen om moderne media binnen de klaspraktijk te integreren. Het geheel wordt effectief gebruikt, zodat de leerlingen op een actieve en constructieve wijze leren omgaan met techniek.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingenevaluatie was onvoldoende afgestemd op de leerplanvisie en – realisatie en beantwoordde bijgevolg onvoldoende aan de validiteitsvereisten. De leerlingenevaluatie spoort nu voldoende met de visie en de leerinhouden van het leerplan. De evaluatiesjablonen gaan uit van de doelstellingen en zorgen voor een transparante opvolging van de vorderingen van de leerlingen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het leerlingenmateriaal betrof een compilatie van weinig doeltreffend leermateriaal. Het was bovendien sturend voor de planning en de behandeling van de leerinhouden. Het cursusmateriaal en de opdrachten zijn herwerkt. Het geheel is doorgaans voldoende afgestemd op de te verwerven leerplandoelstellingen.

3.5 Verzorgingstechnieken en voeding in het beroepenveld Verzorging-voeding van het beroepsvoorbereidend leerjaar (Leerplan 2008/014)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Het onderwijsaanbod is volledig en is voldoende afgestemd op de visie en de uitgangspunten van het leerplan. De infrastructuur en uitrusting ondersteunen in voldoende mate de leerplanrealisatie. De leerlingenevaluatie is valide.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leerplanrealisatie voldeed niet. Het leerplan werd te weinig als referentiekader gehanteerd bij het selecteren van de leerinhouden en de praktijkopdrachten en om doelgericht onderwijs- en leerprocessen op te zetten. De leerplandoelstellingen kennen momenteel een evenwichtige en voldoende diepgaande benadering. De planning en uitvoering van het onderwijs- en leerproces vertrekken vanuit de visie op het beroepsvoorbereidend leerjaar en de algemene doelstellingen en uitgangspunten van het leerplan. De realisaties en zorgsituaties worden vanuit een systematische probleemaanpak en aansluitend bij het technisch proces benaderd.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Voor de component voeding stond een didactische keuken met goed ingerichte keukencompartimenten ter beschikking, terwijl voor de component verzorging een vaklokaal werd gebruikt dat niet tegemoet kwam aan de materiële vereisten van het leerplan. De materiële uitrusting voldoet nu om de doelstellingen van beide componenten te realiseren. De vakgroep beschikt tevens over voldoende middelen om moderne media binnen de klaspraktijk te integreren.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingenevaluatie lag niet in het verlengde van de leerplandoelstellingen en van de opdracht van het beroepsvoorbereidend leerjaar waardoor ze niet valide was. De leerlingenevaluatie is nu voldoende afgestemd op de leerplanvisie en – realisatie. Er wordt permanent geëvalueerd. De (zelf)evaluatiefiches gaan uit van de doelstellingen en zorgen voor een transparante opvolging van de vorderingen van de leerlingen. De leerlingenevaluatie beantwoordt voldoende aan de validiteitsvereisten.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen spoorden onvoldoende met de vooropgestelde geïntegreerde aanpak van het leerplan. De gehanteerde werkboeken stuurden de lesactiviteiten aan, hoewel ze niet leerplandekkend waren. Er ging weinig aandacht uit naar aanschouwelijk en levensecht onderwijs. De leeractiviteiten worden momenteel voldoende afgestemd op de doelstellingen. De leerinhouden worden op een eenvoudige manier via aanschouwelijke en motiverende leerstof aangebracht. Theorie en praktijk worden doorgaans geïntegreerd aangeboden. Dit blijkt uit het nieuw ontwikkeld cursusmateriaal dat doorgaans voorzien is van doelgerichte verwerkingsopdrachten die afgestemd zijn op de actualiteit en de leefwereld van de leerlingen. Het geheel is goed gestructureerd en behoorlijk gestoffeerd.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Martine ZAMAN de inspecteur-verslaggever	Beatrijs VAN GELDEREN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	